WESTLANDVERSTANDIG
Altijd dichtbij & daadkrachtig

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

19 oktober 2026

Betreft: schriftelijke vragen aan het College van Burgemeester en Wethouders in het kader van artikel 42 van het Reglement voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad inzake financiële onderbouwing en exploitatierisico's nieuwbouw WestlandTheater De Naald

Vraag 129 2026-2030

Edelachtbaar College,

De fractie van Westland Verstandig heeft kennisgenomen van de ernstige financiële problemen bij het nieuwe Werelderfgoedcentrum Waddenzee (WEC) in Lauwersoog, waarin het voormalige Zeehondencentrum Pieterburen is ondergebracht. Bij de ontwikkeling van dit centrum is adviesbureau Blueyard betrokken geweest. Dit bureau heeft in 2017 onder meer het financiële model voor het businessplan ontwikkeld en verschillende verdienmodellen doorgerekend.

Inmiddels blijkt dat het WEC met aanzienlijke financiële problemen kampt. In de berichtgeving worden onder meer tegenvallende bezoekersaantallen, sterk gestegen bouwkosten en een tekort aan financiële middelen genoemd. Volgens deze berichtgeving stegen de bouwkosten van een oorspronkelijke raming van circa € 27 miljoen naar ongeveer € 43,7 miljoen. Ook bleven de bezoekersaantallen achter bij eerdere verwachtingen.

Het is nog niet duidelijk in hoeverre deze tegenvallers verband houden met de oorspronkelijke financiële berekeningen van Blueyard, dan wel met latere wijzigingen in de plannen, bouwkosten en exploitatie. Opvallend is echter dat hetzelfde adviesbureau Blueyard ook betrokken is bij de plannen voor nieuwbouw van WestlandTheater De Naald in Naaldwijk. Blueyard heeft onder meer

exploitatieschetsen opgesteld en onderzoek verricht naar de toekomstige programmering, exploitatie en subsidiebehoefte van het nieuwe theater.

Westland Verstandig vindt dat bij een dergelijke omvangrijke investering vooraf duidelijk moet zijn of de gehanteerde financiële uitgangspunten realistisch zijn en welke financiële gevolgen voor de gemeente ontstaan wanneer de werkelijke exploitatie tegenvalt.

De problemen bij het WEC in Lauwersoog vormen daarom aanleiding om kritisch te kijken naar de betrouwbaarheid van de exploitatieprognoses en de financiële risico's van de nieuwbouw van Theater De Naald.

Westland Verstandig onderschrijft het belang van goede culturele voorzieningen in Westland. Tegelijkertijd moet worden voorkomen dat de Gemeenteraad besluiten neemt op basis van te optimistische financiële verwachtingen en dat de gemeente later wordt geconfronteerd met aanzienlijk hogere structurele lasten.

De ontwikkelingen bij het Werelderfgoedcentrum Waddenzee laten zien hoe belangrijk het is om vooraf realistische financiële prognoses op te stellen, deze onafhankelijk te toetsen en de financiële risico's voor de gemeente volledig inzichtelijk te maken.

Dit leidt tot de navolgende vragen:

1. Is het College bekend met de ernstige financiële problemen bij het Werelderfgoedcentrum Waddenzee in Lauwersoog en met de betrokkenheid van adviesbureau Blueyard bij de oorspronkelijke financiële onderbouwing van dat project? Welke concrete opdrachten heeft Blueyard uitgevoerd voor de gemeente Westland en/of WestlandTheater De Naald, welke rapportages zijn opgeleverd en welke bedragen zijn daarvoor betaald?

2. Is het College bereid bij adviesbureau Blueyard en de betrokken partijen in Groningen na te gaan welke financiële aannames Blueyard oorspronkelijk voor het Werelderfgoedcentrum Waddenzee heeft opgesteld, onder meer ten aanzien van bezoekersaantallen, bouwkosten, inkomsten en exploitatie? Kan daarbij worden onderzocht in hoeverre deze prognoses zijn uitgekomen, welke wijzigingen nadien in de businesscase zijn aangebracht en welke oorzaken aan de financiële tegenvallers ten grondslag liggen? Is het College bereid de uitkomsten daarvan aan de Gemeenteraad beschikbaar te stellen en de mogelijke lessen te betrekken bij de plannen voor Theater De Naald?

3. Welke concrete aannames heeft Blueyard gehanteerd bij de exploitatieprognoses voor het nieuwe WestlandTheater De Naald, in het bijzonder ten aanzien van bezoekersaantallen, kaartverkoop, bezettingsgraad, horeca-inkomsten, personeelskosten, onderhoudskosten, huur- en financieringslasten en de benodigde jaarlijkse gemeentelijke subsidie? Welke van deze aannames zijn onafhankelijk getoetst en hoe is rekening gehouden met het risico van structureel tegenvallende inkomsten en stijgende kosten?

4. Is het College bereid om vóór verdere definitieve financiële besluitvorming over de nieuwbouw van Theater De Naald een onafhankelijke second opinion te laten uitvoeren op de exploitatieberekeningen en financiële uitgangspunten van Blueyard? Kan daarbij inzichtelijk worden gemaakt welke aanvullende jaarlijkse gemeentelijke bijdrage noodzakelijk zou zijn wanneer bezoekersaantallen en inkomsten 10%, 20% of 30% lager uitvallen dan geraamd, dan wel wanneer de bouwkosten en exploitatielasten hoger uitvallen? Is het College bereid deze risicoanalyses voorafgaand aan de besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen?

5. Kan het College een volledig en actueel overzicht verstrekken van de financiële risico's die de gemeente Westland loopt bij de nieuwbouw en toekomstige exploitatie van Theater De Naald, waaronder eventuele bouwkostenoverschrijdingen, hogere huur- en financieringslasten, structurele exploitatietekorten en aanvullende subsidieverzoeken? Wie draagt deze risico's en welke financiële verplichtingen kan de gemeente daardoor krijgen? Is het College bereid geen onomkeerbare financiële verplichtingen aan te gaan voordat de gemeenteraad over een onafhankelijk getoetste exploitatiebegroting en een volledige risicoanalyse beschikt?

Westland Verstandig verzoekt het College deze vragen binnen de daarvoor geldende termijn schriftelijk te beantwoorden.

Hoogachtend,

Namens de fractie Westland Verstandig,
Peter Duijsens